

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

L'arquitectura representa i formula uns valors culturals inequívocs a cada país; tant a través del medi ambient construït, la imatge de ciutat i urbana que es genera, com a través del missatge de la projecció de futur i de l'imaginari col·lectiu tant de valors passats i establerts, com de futurs precedents a implementar. La projecció internacional d'aquests valors és percebuda d'una manera o altra en conjunt amb el branding o marca cultural que cada regió porta associada a nivell mundial.

A la fi del segle XIX es van començar a establir organitzacions culturals pertanyents a cada país els propòsits, alineats amb polítiques nacionalistes, pretenien difondre la llengua i la cultura originàries en diferents àmbits socials. Especialment després de la postguerra, es van

utilitzar eines d'articulació de les arts i el patrimoni per reforçar els llaços entre països i com a instrument de recuperació moral.

Austràlia ha establert i continua establint unes relacions importants amb diversos països d'Àsia, definint una estratègia geopolítica que engloba la zona de l'Àsia-Pacífic i Indo-Pacífic. A més de les seves relacions culturals amb països àrabs, sud-americans i europeus.

No obstant això, des del punt de la cultura i l'arquitectura especialment, els models a seguir vénen més influenciats pels països europeus i pels models anglosaxons i nord-americans. Aquests últims han influenciat els models de negoci de les oficines d'arquitectura, els seus sistemes i les seves metodologies de treball, mentre que els estudis europeus són el punt de mira des de l'arquitectura contextualitzada, responsable socialment i amb aspiracions d'investigació tecnològica i de sofisticació en el detall.

La imatge de l'arquitectura australiana que es percep des de l'exterior, té molt a veure amb la projecció del branding cultural del país. Mentre que Turisme Austràlia difon valors de qualitat de vida, medi ambient, natura i producció agrícola; Nation Branding vol també reforçar que fa als èxits culturals i científics de la nació. Aquests es tradueixen a través de l'arquitectura en una potser minoria d'estudis de mida petita i mitjana, els valors d'empresa i projectuals s'allunyen de les imatges corporatives de les grans oficines.

A Austràlia s'entenen tres conceptes associats als acostaments culturals:

La diplomàcia cultural, que tradicionalment l'associoem amb el paper dels diplomàtics i les seves activitats associades a nivell polític-cultural; però que avui dia aquesta definició s'estén a organitzacions que poden no tenir relació estatal o institucional; les relacions culturals, per mitjà de llaços recíprocs entre diferents cultures, cooperació i benefici mutu a través de residències, programes de mobilitat i esdeveniments conjunts; i l'acció cultural internacional, que s'acosta més a aquells valors que el govern vol transmetre de cara a l'exterior, activitats instrumentals que es posen en relació amb els objectius nacionals estratègics.

Les iniciatives culturals que tenen lloc en relació a les estructures de govern són les següents: Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT), Altres organitzacions i programes lligats al govern com l'Austràlia Council for the Arts, Turisme Austràlia o Austrade i finalment organitzacions independents com museus, teatres, festivals, biblioteques.

Department of Foreign Affairs and Trade (DFAT)

Dins el sistema estatal conegut com el Departament de Relacions Externes i Comerç, existeixen certs programes per a les relacions amb l'exterior com fundacions, ?Councils? i Instituts. Els objectius del DFAT se centren en els següents punts:

- Promoure els valors australians de medi ambient, economia, comerç, educació, ciència, tecnologia i innovació.
- Integració amb la regió Indo-Pacífica.
- Reforçar la influència australiana en el panorama polític internacional de seguretat.
- Promoure Austràlia com un lloc atractiu on estudiar, visitar, viure i invertir.

Les fundacions, councils i institucions (FCI), enumerades a continuació, posen de manifest la relació creixent que s'estableix majoritàriament amb els països de l'Indo-Àsia Pacífic.

Austràlia-Xina Council (ACC)

Austràlia-Índia Council (AIC)

Austràlia-Indonèsia Institute (AII)

Austràlia International Cultural Council (AICC)

Austràlia-Japan Foundation (AJF)

Austràlia-Korea Foundation (AKF)

Austràlia-Malaysia Institute (AMI)

Austràlia-Thailand Institute (ATI) 19

Council for Australian-Arab Relations (CAAR)

Council on Austràlia Latin America Relations (COALAR)

Austràlia-France Foundation (AFF)

Per fomentar el desenvolupament i intercanvi internacional de les diferents empreses australianes, hi ha un sistema de beques de AICC i FCI destinades a contribucions culturals. Dins de les diverses categories hi ha la d'art, que al seu torn engloba les següents sub-categories: Música, Visual, Teatre, Literatura, Dansa, Disseny (dins de la qual es troba arquitectura), i altres arts.

Com a exemple de l'aprofitament d'aquestes beques, recentment la University of Technology of Sydney (UTS) ha estat concedida una beca per participar en l'exhibició d'arquitectura a la Biennale d'Arquitectura i Urbanisme a Seoul, Korea, amb el treball dels estudiants d'arquitectura i urbanisme del curs de màster.

A més dels intercanvis culturals contemporanis, la identitat australiana i la història no s'han d'entendre sense el reconeixement i l'aportació dels indígenes que han viscut a Austràlia des de fa 50-60.000 anys, abans de l'assentament britànic fa més de dos-cents anys. El programa focalitzat en promulgar l'art aborigen, dins DFAT, és el Aboriginal and Torres Strait Islander (ATSI). Molts artistes aborígens desenvolupen el seu treball en un marc històric i polític que desperta consciència de les dificultats de tipus social, econòmic i de salut que han viscut i continuen vivint els indígenes en aquest país.

Altres organitzacions i programes lligats al govern com l'Austràlia Council for the Arts, Turisme Austràlia o Austrade fora de les institucions del govern, però amb objectius comuns, Austrade dóna suport a inversors, exportadors i negocis que vulguin desenvolupar-se en el mercat internacional, incloent les indústries culturals. La seva principal aportació és la d'elaborar informes, un dels quals en relació a l'arquitectura és 'Precintes Culturals' on es localitzen les destreses de les indústries creatives australianes per aprofitar oportunitats presentades per centres d'activitats culturals significants com el West Kowloon Cultural

Precinct a Hong Kong, o altres com a Korea del Sud i la Xina. Aquests estan acompanyats per programes de suport per ajudar les empreses australianes a guanyar contractes i es posen de manifest en grans estudis d'arquitectura que ja tenen seu en aquests països asiàtics com Hassel, BVN o WoodsBagot.

D'una altra manera, però amb un focus similar, Austràlia Council for the Arts porta a artistes i el seu treball a un panorama nacional i internacional; entre els seus objectius hi ha el d'incrementar la col·laboració artística amb altres països que comporta la creació de nou treball i l'establir relacions a llarg termini a través de residències artístiques i un programa extensiu de beques.

Altres agències artístiques del govern que es troben dins de cada Estat són Arts NSW, Arts NT, Arts Queensland, Arts South Austràlia, Arts Tasmània, Arts Victoria and the Department of Culture and Arts, Western Australia.

Dins de l'àmbit d'organitzacions i programes lligats a les estructures de govern, i en la disciplina de l'arquitectura, es troben diverses iniciatives com les que enumem a continuació:

El Programa Droga de Residència organitzat per Australian Institute of Architects (AIA), permet que un arquitecte no australià estableixi relacions i intercanviï coneixements amb institucions i membres de la professió.

D'altra banda, el programa d'art públic dins dels ajuntaments freqüentment comissiona a artistes internacionals. De la mateixa manera que la implementació de concursos d'arquitectura de 'Design Excellence' molt sovint atrau figures reconegudes a nivell mundial. No només està en l'interès de les institucions públiques portar una imatge de marca internacional, sinó que també els promotores es beneficien del prestigi en les vendes a petits inversors estrangers.

Nombroses institucions com les universitats, la unió internacional d'arquitectes, el AIA o els Councils com el de Tall Buildings and Urban Habitat (CTBUH), porten a terme conferències i simposis en què arquitectes internacionals són convidats a difondre el seu coneixement.

Probablement la participació internacional australiana a nivell arquitectònic i artístic més significant es porta a terme al pavelló australià per a la biennale internacional d'arquitectura per una banda i la d'art de l'altra, a Venècia.

Organitzacions independents com museus, teatres, festivals, biblioteques

L'artista Americana Joan Channick, en el seu article 'The artist as cultural diplomat' sosté que el que motiva els artistes que porten a terme intercanvis i col·laboracions internacionals, no és tant l'interès per difondre els seus propis valors; sinó entendre tradicions culturals diferents, trobar nous recursos que serveixin d'inspiració, descobrir noves metodologies de treball i intercanviar idees d'altres els punts de vista difereixen del propi. Tractant de ser influenciats, en comptes d'influenciar.

En la cultura anglosaxona, nord-americana i l'australiana, que com ja hem dit està influenciada per aquests models de negocis, fins i tot a nivell cultural; el risc que comporta dur a terme certes iniciatives, balancejat amb el benefici que aporten, especialment a nivell econòmic és un factor molt tingut en compte. Tot i que és difícil quantificar el benefici

monetari que aquestes relacions culturals ofereixen; sí que es poden calcular en termes d'augment de les capacitats, coneixement, destreses i confiança.

Per concloure, el major risc segurament el prenen aquelles institucions independents, que en si mateixes tenen desenvolupades unes certes capacitats com l'accés a suficients recursos incloent els models flexibles de finançament, la recerca a l'estrange per desenvolupar relacions, així com l'entesa de logístiques i audiències locals.

Per anomenar algunes iniciatives en l'àmbit de l'arquitectura, s'estan establint contribucions internacionals a través de programes de xerrades com el BrickWorks Talks o la comissió de pavellons i / o instal·lacions arquitectòniques com la de l'Sherman Contemporary Art Foundation. Finalment, cal destacar el programa desenvolupat el juny passat titulat 40 Days of Spanish Architecture in Austràlia, en què es va portar l'exhibició del pavelló espanyol a la biennal de Venècia, a més de portar a Iñaki Carnisser, Carlos Quintáns i Francisco Mangado com a ponents internacionals principals.

Cristina Aranzubia i Víctor Olivar, arquitectes. Corresponsals del COAC a Sydney, Austràlia

[PDF](#)

[Log in to post comments](#)[Español](#)

[Tornar](#)

**Éxito de
incorporación de
estudios de
arquitectura en la
plataforma que**

acerca profesionales europeos

imatge:

© Pexels

A raíz del convenio que el COAC firmó a principios de año con la Cámara de Comercio de Terrassa para la difusión del programa **Erasmus For Young Entrepreneurs**, y después de las presentaciones realizadas, ya hay 8 despachos catalanes inscritos en la plataforma.

Este programa de intercambio, que pretende fomentar las relaciones entre los profesionales europeos, tiene una doble vertiente: por un lado se dirige a emprendedores noveles que quieran aprender de profesionales más experimentados y, por otro, a empresas que estén interesadas en incorporar a un profesional europeo durante una estancia temporal, con el fin de beneficiarse de una nueva perspectiva y adquirir la oportunidad de cooperar con socios extranjeros o conocer nuevos mercados. El programa cuenta con una dotación económica que cubre los costes del profesional extranjero que se incorpora a trabajar en el despacho local.

Estos ocho despachos podrán acceder a todos los profesionales emprendedores europeos inscritos en el programa, que podrían venir a su despacho para una estancia de entre 1 y 6 meses, sin coste para el despacho. Se trata de una gran oportunidad para hacer networking con otros países.

Todos aquellos despachos que estén interesados ??en formar parte de esta plataforma, pueden recuperar la sesión informativa en este vídeo:

Para más información, podéis acceder a la [web del programa](#).

22/11/2017

[Tornar](#)

Èxit
d'incorporació
d'estudis
d'arquitectura a la
plataforma que
apropa
professionals
europeus

Imatge:

© Pexels

Arrel del conveni que el COAC va signar a principis d'any amb la Cambra de Comerç de Terrassa per a la difusió del programa **Erasmus For Young Entrepreneurs**, i després de les presentacions realitzades, ja hi ha 8 despatxos catalans inscrits a la plataforma.

Aquest programa d'intercanvi, que pretén fomentar les relacions entre els professionals europeus, té un doble vessant: d'una banda es dirigeix a emprenedors novells que vulguin aprendre de professionals més experimentats i, de l'altra, a empreses que estiguin interessades a incorporar un professional europeu durant una estada temporal, per tal de beneficiar-se d'una nova perspectiva i adquirir l'oportunitat de cooperar amb socis estrangers o conèixer nous mercats. El programa compta amb una dotació econòmica que cobreix els costos del professional estranger que s'incorpora a treballar al despatx local.

Aquests vuit despatxos podran accedir a tots els professionals emprenedors europeus inscrits en el programa, que podrien venir al seu despatx per a una estada d'entre 1 i 6 mesos, sense cap cost per al despatx. Es tracta d'una gran oportunitat per fer networking amb altres

països.

Tots aquells despatxos que estigueu interessats en formar part de la plataforma, podeu recuperar la sessió informativa en aquest vídeo:

Per a més informació, accediu al [**web del programa**](#).

La Cambra
Càmara de Comerç
de Terrassa

22/11/2017

[Tornar](#)

© Aina Peréz, correspondal del COAC a Torí

Una de las cosas que más me gusta de la zona donde vivo en Turín es que cada día cuando

salgo de casa paso por el edificio de la Facultad de Biotecnología, uno de los edificios más notables de la arquitectura turinesa de los últimos años, proyecto del arquitecto más interesante que tiene la ciudad en la actualidad: Luciano Pia.

Pia (1960) es un arquitecto piemontés que ha trabajado durante muchos años en importantes proyectos de rehabilitación de edificios históricos y que ha operado desde París, desde 1990 a 2000, en un despacho de arquitectura en colaboración con Andrea Bruno. En el año 2000 vuelve a Turín y decide abrir su despacho profesional en esta ciudad colaborando con DE-GA S.p.a, una importante empresa constructora. Esto le permite trabajar en un micro contexto de proximidad que es el que conoce bien y donde consigue entender mejor cómo debe proyectar sus obras.

Un arquitecto, que según comentaba él mismo en una entrevista en la revista Casabella, trabaja en una habitación sin ventanas para concentrarse y construye muy poco porque, en palabras textuales: "Consigo seguir sólo una obra cada vez. Me ocupo del desarrollo del proyecto y de la dirección de obra personalmente, desde el principio hasta el final. Es un límite que tengo".

Y, aun así, es el arquitecto más conocido y reconocido por los habitantes de la ciudad de Turín.

Según los datos de la primera edición de OpenHouse * (1) realizada en Turín el segundo fin de semana de junio de este año, los edificios contemporáneos más visitados han sido algunas de sus obras: la "Casa Hollywood" (944 visitas) y el "25 verde" (900 visitas). Las largas colas para ver estas obras y muchas otras, con un total de 111 edificios abiertos tanto públicos como privados y un resultado final de 38.000 visitas, ha significado un gran éxito para la organización que no esperaba esta acogida. Pero sobre todo y muy importante, manifestó que los habitantes de la ciudad están muy interesados ??en su arquitectura enviando un mensaje que debería ser muy claro a las autoridades locales: la ciudadanía se preocupa por el patrimonio de la ciudad y por la nueva construcción que se realiza.

Pero volvamos a la arquitectura de Pia, que en su currículum define su "formulación de la poética" a partir de nueve puntos:

1. Atención y respeto al Contexto (Genius Loci). Reconocer que cada lugar es especial y por lo tanto conservarlo y comunicarlo en sus características formales.
2. En primer lugar las funciones, tras el proyecto. La organización de las actividades como esquema primario sobre el que se modela la arquitectura. Es decir, la arquitectura al servicio de lo que ocurre en su interior.
3. Dar valor a la relación entre el interior y el exterior. Conseguir que la relación "dentro-fuera" sea fluida, poética, sugestiva y rica de posibilidades expresivas, y sobre todo que quien viva dentro del edificio así lo sienta.
4. El proyecto del "verde". La vegetación se debe pensar de forma orgánica junto con el uso del edificio y debe ser organizada según su estacionalidad y naturaleza.
5. La sostenibilidad del proyecto como valor primario. El mejor resultado posible con el mínimo impacto. Sostenibilidad desde el punto de vista energético, ambiental, económico y de uso por parte de los habitantes.

6. Construir dentro del construido. Se persigue el principio de "retrofit", es decir la intervención en espacios edificados utilizando el mejor posible las estructuras portantes, los forjados y las cubiertas para optimizar los costes de construcción y disminuir la presión sobre los terrenos libres.

7. Entender y vivir los materiales. Utilizar e interpretar los materiales tal como son sin disfrazarse o disimularlos y aceptando su degradación con el paso del tiempo.

8. Los detalles no son un detalle sino el proyecto. La precisión del proyecto no es un detalle.

9. La reducción de la distancia entre el proyecto inicial y su realización finalizada. A pesar de los potentes medios de representación digital, tender a eliminar la distancia entre esta representación y el resultado construido.

Además, añade un último "no punto" donde dice que, si después de seguir todas estas reglas el resultado que se obtiene es terrible, hay que volver a empezar desde el principio, ponerse en discusión y cambiar de opinión si uno ve que la solución no es la correcta.

Una vez leídos sus principios para afrontar la realización de un proyecto, entendemos que cada uno de ellos tiene un resultado formal tan diferente. En el caso de la Facultad de Biotecnología, de la que hablaba al principio del artículo, nos encontramos con un edificio institucional de volúmenes limpios y con gran contraste entre los llenos y los vacíos, entre el hormigón autocompactante visto y las grandes superficies de vidrio que dan paso a patios internos arbolados. Cuando ves el edificio tienes la sensación de que todo está allí donde toca y que cada espacio está muy bien definido.

Emplazado muy cerca de este edificio en el mismo barrio, encontramos otro proyecto muy diferente, el conjunto residencial "25 verde". En este caso las viviendas son invadidos literalmente por el verde y parece que la intención sea recrear un trocito del histórico parque del Valentino, situado muy cerca del complejo de casas. Viviendas en un parque, en la ciudad de los parques * (2). El conjunto evoca la fantasiosa idea de vivir en la casa del árbol que todos hemos soñado de pequeños.

La atención al contexto de cada edificio y al verde, las fachadas tratadas de una forma muy escultórica siempre con importantes juegos de luces y sombras, de llenos y vacíos, el material que parece vivo, todo esto hace que nos damos cuenta de que las dos obras tienen en realidad más en común de lo que parece, a pesar de su aspecto formal muy diferente.

Cada edificio construido es tratado con mucho cuidado y con dedicación total por parte del arquitecto, que, siguiendo su propio proceso de proyección, dota de una imagen única y característica cada una de sus obras. De este modo consigue que los habitantes y usuarios del edificio, y de forma más general los ciudadanos de Turín, se hagan suyos estos proyectos y se sientan en cierto modo orgullosos. Y esta creo que es la gran conquista de la arquitectura de Pia.

Aina Pérez i Verge. Corresponsal del COAC en Turín, Italia. Noviembre 2017.

notas:

* (1) Openhouse nace en Londres en 1992 abriendo al público durante un fin de semana al

año edificios tanto públicos como privados de forma gratuita. La edición de este 2017 en la ciudad de Turín ha sido la primera.

* (2) Turín cuenta con 19.569.000m² aproximados de verde. Esto supone unos 21,93m² de verde aproximado por habitante según el ayuntamiento de la ciudad. Barcelona, ??según un artículo del ?Ara? publicado este año, cuenta con 6m² de espacio verde por habitante, 11,6m² si se cuentan los árboles.

La Unión Europea recomienda que las ciudades tengan entre 15 y 20m² de verde por habitante.

referencias:

Il Barone Rampante. Calvino a Torino. Casabella 822 (2013) pàg.75-85

<http://www.lucianopia.it/>

<http://openhousetorino.it/>

<https://www.youtube.com/watch?v=axWPowAVh-g> (25 verde)

<https://www.youtube.com/watch?v=5O1bBoVg-88> (entrevista al arquitecto)

[http://www.architetto.info/news/green-building/la-scuola-di-biotecnologie-di-torino-di-luciano-pia/\(Facultat de Biotecnología\)](http://www.architetto.info/news/green-building/la-scuola-di-biotecnologie-di-torino-di-luciano-pia/(Facultat de Biotecnología))

<http://www.comune.torino.it/verdepubblico/patrimonioverde/verdeto/numeri.shtml>

https://www.ara.cat/societat/Barcelona-guanyara-espais-verds-2030_0_1796220486.html

[Log in to post comments](#) [Català](#) [English](#)

[Tornar](#)

[« primer](#) [anterior](#)   ? [72737475](#)   **76** [77787980](#)   ? [següent](#) [últim »](#)

[more](#)

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya :
<https://www.arquitectes.cat/es/taxonomy/term/908/all?page=75>